

Huis Doorn

Huis Doorn

BULLETTIN MAART 2016

AGENDA VOORJAAR 2016

Het Bulletin is een uitgave van Huis Doorn **REDACTIE** Cornelis van der Bas, Wendy Landewé, Anthony de Monchy, Lideke Peese Binkhorst, Louise Smit, Francien Vogels **REDACTIEADRES** Langbroekerweg 10, 3941 MT Doorn • E-mail: conservator@huisdoorn.nl • Tel. 0343-421020 • www.huisdoorn.nl
VORMGEVING + PRODUCTIE: Bruksvoort Design & Content

VANAF 21 MAART 2016

De paaseieren van de keizer

De verzameling porseleinen paaseieren van de keizer krijgt rondom Pasen extra aandacht in het Huis

21-22 MEI 2016

Living History WO1

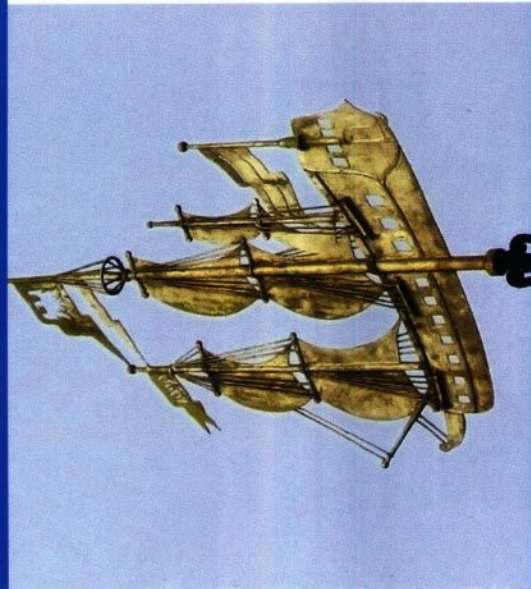
Dit historische evenement in het park van Huis Doorn, met deelnemers uit het binnen- en buitenland, staat deze keer in het teken van 'eten en drinken' tijdens de Eerste Wereldoorlog. Het park is op beide dagen vanaf 10.00 uur geopend, maar alleen toegankelijk met een toegangkaart Living History. Op zaterdagavond 21 mei is er een avondprogramma in het park.

Op beide paas- en pinksterdagen en Hemelvaartsdag is Museum Huis Doorn geopend en zijn er speurtochten voor kinderen. Tijdens de meivakantie kunnen kinderen op woensdag en zondag de Senta-speurtocht doen. Op beide pinksterdagen is er in de keuken van het Huis een demonstratie poetsen van het Keizerlijk zilver.

Kijk op www.huisdoorn.nl voor actuele informatie, openingstijden en toegangsprijzen.

DEELCOLLECTIES EINDELIJK NAAR EEN NIEUW DEPOT

Nieuw depot voor Huis Doorn

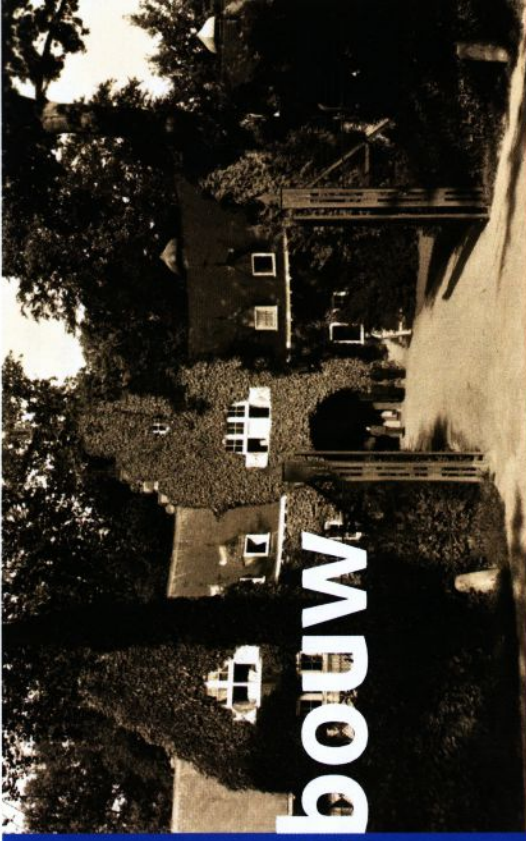
Koningsdag

26-27 APRIL 2016

De Oranjevereniging Doorn organiseert wederom een uitgebreid programma op het terrein van Huis Doorn. De avond ervoor is er vanaf het Pleintje bij de Kampweg in Doorn een lampionnenoptocht met de Koninklijke Harmonie. De optocht wordt afgesloten in het park van Huis Doorn met een spectaculaire lasershow en muziek.

Minifregat Marie Louise

HET VERHAAL ACHTER DE WINDVAAN OP HET POORTGEBOUW

BOUWHISTORISCH ONDERZOEK VOOR HERINRICHTING BIJGEBOUWEN

Het Poortgebouw

De architectuur van het gebouw moet dan ook worden begrepen vanuit zijn poging het keizerlijk decorum in stand te houden, voornamelijk door het benadrukken van de banden tussen de Hohenzollerns en de Oranjes. Uit correspondentie van Pothoven bleek bijvoorbeeld dat het leidendak niet met een Altduitse Schieferdeckung, maar met een maasdekking moest worden gedekt. Deze zou – net als de door Wilhelm geïntroduceerde trapgevels – meer in overeenstemming zijn met de bouwkunst van het "oude Holland".

Duitsland vervaardigd worden. Ook de landelijke pers volgde de verbouwing aandachtig. De Telegraaf

en hier op wens van Z.M. ansichtkaarten van zou vervaardigen, duidt er op dat het gebouw toen voltooid was.

De Telegraaf: "Een aantal metselaars en timmerlieden is nu al maandenlang bezig aan het groote en zeer leelijke poortgebouw."

Gebruik

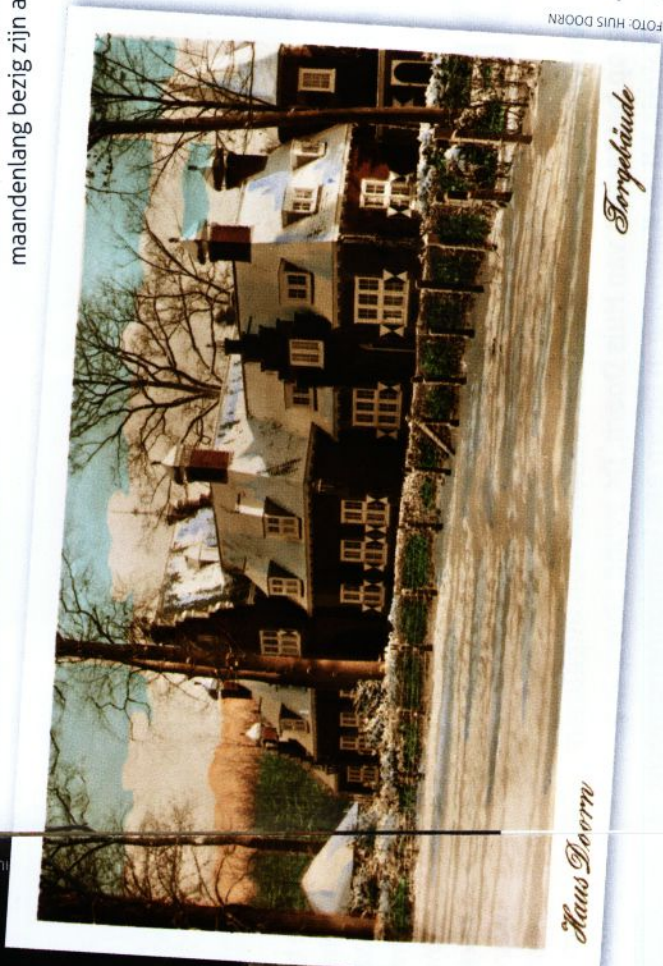
Uit de dagboekantekeningen van Von Ilseman is op te maken dat het leven in Doorn werd gekenmerkt door een komen en gaan van monarchistische oudgedienden, die "ehrenamtlich" lid waren van de hofhouding. Zij hadden om de beurt dienst, die qua duur varieerde van enkele dagen tot enige weken, en verbleven telkens in de gastenverblijven op de verdieping en in de zijvleugels van het Poortgebouw. De vertrekkenden waren ingedeeld in een aantal "appartementen", die waren vernoemd naar de Pruisische vorsten met wier inboedels de "woningen" waren ingericht.

van 9 december 1920 schreef dat "een aantal metselaars en timmerlieden nu al maandenlang bezig zijn aan het groote en zeer leelijke poortgebouw, dat met zijn trapgevels een zonderlingen indruk maakt tusschen het geboomte".

Dat ook de (ex-)keizer zelf de bouw volgde, blijkt uit de daaropvolgende zinnen: "Daar vertoefte de keizer ongeveer een half uur, af en toe sprekend met de werklieden. Dikwijls kan men hem daar 's morgens zien staan, alleen aandachtig hebbend voor het bouwwerk, dat de afsluiting van zijn klein domein zal voltooien".

Deze voltooiing kwam uiteindelijk later dan verwacht: op 28 maart 1921 verzocht Von Gontard Pothoven met onmiddellijke ingang een groot aantal bouwvakkers bij te zetten, zodat de opleveringsdatum van 15 juni, die Pothoven hem eerder mondeling had verzekerd, gehaald zou worden in verband met "hier zu erwächtende fürstliche Gäste".

Ook van vleugeladjutant Von Ilseman weten we dat hij pas op 29 mei 1921 zijn intrek nam in het gebouw. Het bericht van Hofmarschall Kogge aan Pothoven, in augustus 1921, waarin hij liet weten dat hij het Poortgebouw had gefotografeerd

Huis Doorn

FOTO: HUIS DOORN

Kasteel Amerongen de eerste blauwdrukken al voor aan de (ex-)keizer en diens hofmaarschalk. Het eerste ontwerp voor het Poortgebouw kenmerkte zich door afgewolfde daken en een vieringtoeren met een zeer hoog, uivormig spitsdak.

De totstandkoming van het Poortgebouw moet vanuit deze context worden bezien. Bij de verbouwing van het landgoed werd namelijk besloten de hoofdentree aan de Schoolstraat te verleggen naar de rustige Langbroekerweg. Om de privacy verder te waarborgen, werd het gehele terrein eind

Poortgebouw met bureaux-afdelingen voor de wacht en twee woonhuizen
Nadat begin juli 1919 duidelijk werd dat de Nederlandse regering Wilhelm II niet zou uitleveren aan de Entente, werd voor hem naarstig gezocht naar een permanente woonplaats in Nederland. Reeds op 16 augustus 1919 werden door hofmaarschalk Von Gontard onderhandelingen voor de aankoop van Huis Doorn afgesloten tegen een overeengekomen bedrag van fl. 500.000,-.

Om de geslonken hofhouding in Doorn te huisvesten, dienden bestaande bouwwerken op het landgoed grondig gemoderniseerd te worden. Doorslaggevend voor de aankoop van het landgoed was immers niet de bebouwing, maar het omliggende park, dat een plek bood waar de (ex-)keizer ongestoord kon recreëren zonder door de media te worden belaagd. In Amerongen werd de voormalige vorst namelijk al veelvuldig lastiggevallen door nieuwsgierige journalisten.

Het Poortgebouw kenmerkte zich door afgewolfde daken en een vieringtoeren met een zeer hoog, uivormig spitsdak.

Vanuit het bewaard gebleven tekeningen-archief van Pothoven is het ontwerpproces zeer levendig te reconstrueren. Tijdens de bespreking tekende Wilhelm namelijk eigenhandig de karakteristieke trapgevels in met potlood. Ook latere ontwerpen voorzag hij steeds direct van commentaar: het fregat op de windvaan, siersmeedwerk, en het ontwerp van de luiken met de wapens van de Hohenzollern en Utrecht zijn eveneens van zijn hand.

september 1919 van de buitenwereld afgesloten door een prikkeldraadomheining van ruim 2 kilometer lang.
Ontwerp
Op aanraden van Wilhelms gastheer, de op Amerongen woonachtige graaf Van Aldenburg Bentinck, werd voor de verschillende verbouwingen architect H.A. Pothoven in dienst genomen. In september 1919 legde Pothoven in de tuin van

Bouw

De eerste bouwvergadering, op 3 juli 1920, vond plaats in de tuinmanswoning Vedetta. Na oplevering zou deze woning zorgvuldig worden afgebroken, om vervolgens weer volledig te worden opgebouwd aan de Van Leelaan. Naast het reguliere bouwtoezicht door Pothoven volgde de Hofbaurat te Potsdam de werkzaamheden zeer kritisch. Bij wijze van kostenbesparing zouden de poortdeur, sierankers en dakspitsen in